

SWYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENĘ ŚRÓDROCZNĄ I ROCZNĄ Z RELIGII DLA KLASY VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy ufają Jezusowi”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji, wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach, uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone, ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych, aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe, wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	skojarzenia z treścią cytatu	brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp.	starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe	zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	brak zeszytu
3. Prace domowe	staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze	merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe	wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze	powiązane z tematem niestaranne	widać próby wykonania pracy na temat	praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe	75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających	75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniem, bogaty język używanie pojęć	wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela	wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające	słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych	brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

6. Aktywność	uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie	stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	mało aktywny na lekcjach	niechętny udział w lekcji	lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	wiele razy pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania przejawia postawę apostołską	niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Przyjęcie Jezusa	określa własne rozumienie szczęścia podaje przykłady przeżywania przez ludzi cierpienia i szczęścia podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędzia, lecz jako Ten, kto kocha	podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka wskazuje, w jaki sposób powierza siebie Maryi w indywidualnej modlitwie określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi	interpretuje tekst hymnu <i>Magnificat</i> uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia włącza w swoją modlitwę „Pod Twoją obronę” interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza (Mt 26,69-75; Mt 27,3-5) uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-15),	wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji uzasadnia, że jest otwarty na sygnały-znaki Bożej miłości w swoim życiu uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia (na przykładzie Piotra i Judasza) uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi,	daje świadectwo o szczęścia płynącego z życia bez grzechu

	<p>wie, że wiara jest darem od Boga, niezasłużonym przez człowieka, zna prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych prośb ze względu na naszą wiarę</p>	<p>określa, w jaki sposób powierza swoje grzechy Jezusowi wymienia działania człowieka, które pomogą mu otworzyć drzwi nieba (osiągnąć zbawienie) wymienia owoce zaufania Jezusowi</p>	<p>uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez modlitwę i podejmowanie codziennych obowiązków interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika (Mt 8,5-13) charakteryzuje postać setnika jako poganina wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien...”</p>	<p>wskazuje, jak troszczy się o rozwój wiary, by jego miejsce w niebie nie pozostało puste uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą podaje przykłady, gdy z wiarą prosi Boga o pomoc w codziennych sytuacjach</p>	
<p>II. Miłość</p>	<p>podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie podaje przykłady autorytetów osób dorosłych wylicza przyczyny konfliktów z rodzicami wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca definiuje pojęcie „eutanazja”</p>	<p>podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18) definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi podaje przykłady okazywania przez siebie szacunku do ludzi potrzebujących pomocy wylicza sposoby ratowania dzieci nienarodzonych wymienia skutki aborcji w życiu kobiety i mężczyzny wylicza sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych</p>	<p>wyjaśnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31) wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy) charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka omawia, jak podejmować właściwe decyzje charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi wyjaśnia, czym jest dar życia wyjaśnia, dlaczego najczęstszą przyczyną aborcji jest poczucie osamotnienia matki dziecka dokonuje moralnej oceny aborcji wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę obrony życia od poczęcia dokonuje moralnej oceny eutanazji wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich i samotności wyjaśnia, co to jest hospicjum</p>	<p>charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej i w dorosłym życiu oraz w wieczności wyjaśnia, dlaczego krytycznie ocenia styl życia proponowany przez media wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia podaje przykłady, że świadomie buduje właściwe relacje z ludźmi, wśród których żyje wyjaśnia znaczenie samodzielności w życiu osoby dojrzewającej wskazuje, jak szuka sposobów komunikacji, dającej wzajemne zrozumienie wskazuje sytuacje, gdy otacza ludzi potrzebujących swoją modlitwą, starając się rozpoznać ich potrzeby i nieść skuteczną pomoc wyjaśnia, na czym polega tzw. duchowa adopcja omawia cele funkcjonowania hospicjum wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę poszanowania człowieka i jego godności do chwili naturalnej śmierci uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej</p>	<p>opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretne mu człowiekowi uzasadnia, dlaczego podejmuje postanowienie modlitwy w intencji dzieci nienarodzonych</p>

	wymienia powody, dla których ludzie chcą poddać się eutanazji określa, co to jest sakrament namaszczenia chorych	wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych	podaje przykłady poświęcenia przez siebie czasu osobom starszym i chorym wyjaśnia, dlaczego sakrament namaszczenia chorych jest sakramentem uzdrowienia opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia	uzasadnia swą gotowość pomocy osobie cierpiącej przez rozmowę i zachętę do przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych	
III. Syn Boży	wymienia cechy charakteryzujące wiarę wskazuje teksty biblijne i patrystyczne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa wymienia pozachrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie Chrystusie omawia proces powstawania Ewangelii definiuje pojęcie „cud” wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów wymienia okresy roku liturgicznego wskazuje miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i	cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę podaje najważniejsze fakty z życia i działalności Jezusa w porządku chronologicznym w skrótovej formie przedstawia treść każdego z pozachrześcijańskich dokumentów świadczących o Jezusie Chrystusie prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów wskazuje teksty biblijne opisujące wybrane cuda Jezusa: przemianę wody w wino (J 2,1-11), rozmnożenie chleba (Mk 6,34-44), uzdrowienie epileptyka (Mt 17,14-18), uzdrowienie opętanego (Mk 1,23-27) wymienia święta upamiętniające wydarzenia z życia Jezusa wskazuje święta Pańskie na schemacie roku liturgicznego wymienia tradycje i symbole adwentowe podaje przykłady pieśni adwentowych	przyporządkowuje cechy wiary odpowiednim tekstom biblijnym lub z tych tekstów samodzielnie odczytuje cechy i określenia wiary interpretuje teksty biblijne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa samodzielnie sięga do ksiąg Nowego Testamentu jako źródła wiedzy na temat Jezusa i daje o tym świadectwo wobec klasy w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskie uzasadnia, że Jezus istniał naprawdę uzasadnia gotowość obrony swojej wiary w Jezusa Chrystusa wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliiach w świetle ich teologii wykazuje dążność poznawczą przejawiającą się w czytaniu czterech Ewangelii w celu bliższego poznania Jezusa wyjaśnia, dlaczego cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego interpretuje perykopy biblijne opisujące wybrane cuda wyjaśnia związek działalności Jezusa z Jego modlitwą wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny stara się świadomie przeżywać rok liturgiczny, zaznaczając w kalendarzu aktualne tygodnie wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela	z zaangażowaniem podejmuje refleksję nad wskazanymi tekstami biblijnymi jest odpowiedzialny za rozwój swojej wiary omawia kontekst historyczny przyjścia na świat Jezusa podaje przykłady sytuacji, gdy chętnie dzieli się wiedzą o Jezusie z innymi wskazuje, w jaki sposób poszukuje rzetelnego wyjaśnienia wątpliwości co do podstaw swojej wiary prezentuje owoc refleksji nad własnym życiem w świetle prawd przekazanych przez ewangelistów uzasadnia, że cuda Jezusa są ogłaszaniem królestwa Bożego wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę daje świadectwo o tym, że z wiarą prosi Jezusa o pomoc w najtrudniejszych sytuacjach życiowych uzasadnia chrześcijański sens i wartość świętowania na przestrzeni roku liturgicznego wskazuje, w jaki sposób włącza się w rodzinne i parafialne przygotowania do świąt Bożego Narodzenia uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem	aktywnie włącza się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej lub innej celebracji i z zaangażowaniem w niej uczestniczy rozwija swoją więź z Chrystusem przez życie sakramentalne i odważnie świadczy o tym wobec klasy

	<p>omawia jego znaczenie</p> <p>wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego</p> <p>wskazuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa</p> <p>wymienia rzeczy ostateczne człowieka</p> <p>wymienia główne części Mszy Świętej</p> <p>podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne</p> <p>podaje warunki przystąpienia do Komunii Świętej</p> <p>prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque</p> <p>podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa</p>	<p>wskazuje teksty biblijne i pozabiblijne mówiące o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa</p> <p>podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu</p> <p>podaje czas (liczbę dni) ukazywania się Zmartwychwstałego apostołom</p> <p>wskazuje teksty biblijne o powtórny przyjsciu Chrystusa (Mt 25,31-46; Łk 21,25-28.34-36)</p> <p>podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi</p> <p>podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością</p> <p>wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej</p> <p>wskazuje teksty biblijne dotyczące Eucharystii</p> <p>wymienia i omawia formy kultu Najświętszego Serca Jezusowego</p>	<p>charakteryzuje znaczenie spotkań z Chrystusem Zmartwychwstałym w umocnieniu wiary Jego uczniów</p> <p>interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa</p> <p>charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa wśród nas</p> <p>interpretuje tekst biblijny o końcu świata (Łk 21,25-28.34-36), wyjaśnia, dlaczego moment ten dla jednych będzie przyczyną lęku, a dla innych radości)</p> <p>wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa</p> <p>podaje przykłady podejmowanych przez siebie codziennych decyzji w perspektywie wieczności</p> <p>formuluje argumenty za uczestnictwem w liturgii</p> <p>świadomie i z przekonaniem włącza się w przygotowanie Mszy Świętej</p> <p>mówi z pamięci słowa konsekracji</p> <p>odpowiada na wezwania kapłana</p> <p>modli się we wspólnocie z innymi podczas liturgii</p> <p>na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia motywy ustanowienia przez Jezusa sakramentu Eucharystii</p> <p>uzasadnia potrzebę częstej Komunii Świętej</p> <p>wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa</p> <p>charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunია)</p>	<p>uzasadnia wartość życia „w obecności Chrystusa”</p> <p>układa swój plan dnia (tygodnia), uwzględniając nieustanną, bliską obecność Chrystusa</p> <p>uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia</p> <p>charakteryzuje wpływ Eucharystii na życie ludzi, którzy z wielką wiarą w niej uczestniczą</p> <p>aktywnie uczestniczy we wspólnej liturgii</p> <p>wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej</p> <p>wyjaśnia treść czterech aklamacji</p> <p>charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Panem Jezusem</p> <p>uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca</p>	
VII. Wydarzenia zbawcze	<p>podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie</p>	<p>wymienia imiona świętych, którzy osiągnęli swoją świętość przez dobre życie (np. św. Józef)</p>	<p>interpretuje tekst biblijny Mt 5,3-12</p> <p>charakteryzuje drogę do świętości wybranego świętego</p> <p>wskazuje, w jaki sposób troszczy się o swoją świętość w codziennym życiu</p>	<p>wyjaśnia, że świętość można osiągnąć przez codzienne dobre życie oraz męczeństwo czyli żyjąc duchem Ośmiu Błogosławieństw</p>	

(tematy 56-58)	<p>podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa</p> <p>określa postawy ludzi wobec Jezusa analizując tekst biblijny Mt 2,1-12</p>	<p>wskazuje, że od narodzin Jezusa liczy się lata naszej ery mówi z pamięci tekst kolędy „Bóg się rodzi”</p> <p>wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi</p>	<p>wykazuje, że narodzenie Jezusa zmieniło bieg świata (nowy kalendarz, nowa kultura, nowa religia)</p> <p>omawia przesłania wybranych kolęd („Bóg się rodzi”)</p> <p>śpiewa kolędy z rodziną i klasą oddając cześć narodzonemu Jezusowi</p> <p>charakteryzuje podobieństwa w postawach pomiędzy współczesnymi ludźmi, Herodem a Mędrcami w poszukiwaniu Mesjasza</p>	<p>dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa</p> <p>wskazuje, w jaki sposób przygotowuje się do przyjęcia Chrystusa we własnym sercu</p> <p>wskazuje, jak służy pomocą tym, którzy chcą być blisko Jezusa</p> <p>uzasadnia, dlaczego modli się za tych, którzy Jezusa odrzucają</p>	
----------------	---	--	---	---	--

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Parafia, wspólnota, ruch	<p>definiuje pojęcie parafii i podaje, kto do niej przynależy</p> <p>podaje definicję sanktuarium, diecezji, seminarium,</p> <p>podaje nazwę swojej diecezji oraz imię i nazwisko jej biskupa</p> <p>definiuje pojęcia: świecki i konsekrowany</p> <p>wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy</p> <p>definiuje pojęcie liturgii Kościoła,</p> <p>podaje, że liturgia słowa jest częścią Mszy Świętej, może też być odrębną celebracją</p> <p>omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz</p>	<p>rozpoznaje kapłanów pracujących w miejscowej parafii oraz podaje ich imiona i nazwiska</p> <p>wymienia dobra materialne i duchowe, z których korzysta w parafii (ofiarowane przez wiernych w historii)</p> <p>wskazuje, gdzie jest katedra i seminarium duchowne</p> <p>wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji</p> <p>omawia najważniejsze wydarzenia z historii swojej diecezji</p> <p>wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii</p> <p>wymienia różne formy życia poświęconego Bogu</p> <p>przedstawia cechy charakterystyczne dla świętych</p> <p>wskazuje, że celem posługi kapłana, jak i apostołstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi</p> <p>wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii</p> <p>wymienia różne formy liturgii Kościoła</p> <p>wymienia i omawia cykle czytań mszalnych (dwuletni</p>	<p>opowiada historię swojego kościoła parafialnego.</p> <p>wskazuje, w jaki sposób wyraża więź ze swoją parafią</p> <p>wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym i narodowym</p> <p>charakteryzuje działalność wybranych grup</p> <p>uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do rówieśniczych grup o charakterze religijnym</p> <p>interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego</p> <p>wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu</p> <p>uzasadnia potrzebę apostołstwa świeckich</p> <p>charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła</p> <p>podaje przykłady swojej troski o zbawienie własne i innych</p> <p>charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii</p> <p>uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego</p> <p>uzasadnia swe pragnienie spotkania się z Chrystusem przez świadome i czynne uczestnictwo w liturgii Kościoła</p> <p>formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii</p> <p>uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga</p> <p>wyjaśnia znaczenie kreślonych na czole, ustach i sercu krzyżyków przed czytaniem Ewangelii</p> <p>potrafi posługiwać się lekcjonarzem</p> <p>charakteryzuje Kościół jako wspólnotę wspólnot</p> <p>omawia schemat biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty</p> <p>wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym</p> <p>podejmuje samodzielne próby rozmowy ze słowem Bożym i dzieli się z klasą swym doświadczeniem</p>	<p>uzasadnia, dlaczego modli się za żyjących i zmarłych ofiarodawców na rzecz parafii</p> <p>uzasadnia, dlaczego chętnie bierze udział w pielgrzymce do wybranego sanktuarium</p> <p>dzieli się przeżyciami związanymi z pobytem w sanktuarium</p> <p>dokonuje wyboru grupy, w której czułby się dobrze i mógłby się rozwijać emocjonalnie i duchowo</p> <p>uzasadnia, dlaczego modli się za różne stany w Kościele</p> <p>referuje, w jaki sposób poszukuje własnej drogi życiowej</p> <p>określa swoje miejsce w Kościele</p> <p>wskazuje, w jaki sposób angażuje się w życie Kościoła</p> <p>angażuje się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej</p> <p>uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem</p> <p>uzasadnia własne pragnienie podtrzymywania i ciągłego odnawiania więzi z Chrystusem poprzez życie sakramentalne</p> <p>uzasadnia, dlaczego z szacunkiem i uwagą słucha słowa Bożego</p> <p>wskazuje, w jaki sposób zachęca rodziców i rodzeństwo do rodzinnej lektury Pisma Świętego</p> <p>charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki</p>	<p>referuje, jakie działania podejmuje na rzecz parafii, inspirując do nich swoich kolegów</p> <p>wskazuje, w jaki sposób angażuje się w działalność wybranej grupy</p> <p>referuje wobec klasy swe uczestnictwo w spotkaniach grupy</p> <p>rozważającej słowo Boże</p>

	<p>wyjaśnia pojęcie wspólnoty podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce</p>	<p>cykl na dni powszednie i trzyletni na niedziele) podaje przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej (z zakresu architektury, malarstwa, rzeźby, muzyki)</p>	<p>rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni wskazuje, w jaki sposób kształtuje w sobie wrażliwość na piękno</p>	<p>uzasadnia swój szacunek wobec dzieł sztuki sakralnej</p>	
<p>V. Europa</p>	<p>podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską wymienia najwcześniejszych misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorskie wymienia uniwersytety</p>	<p>definiuje pojęcie inkulturacji na podstawie wypowiedzi Jana Pawła II podaje przykłady współczesnych „areopagów” podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji podaje znaczenie sentencji „ora et labora” wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni wymienia patriarchaty Kościoła wschodniego wymienia owoce reformy gregoriańskiej definiuje pojęcia: inwestytura, symonia, ekskomunika prezentuje dziedziny wiedzy studiowane w średniowieczu prezentuje dorobek św. Tomasza z Akwinu podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie</p>	<p>charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej wyraża szacunek dla ludzi o innych poglądach wskazuje, w jaki sposób szuka wyjaśnienia napotkanych trudności w celu pogłębienia własnej wiary charakteryzuje działalność ewangelizacyjną pierwszych misjonarzy opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka omawia zakonne życie benedyktynów wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury referuje, w jaki sposób walczy z bezczynnością i lenistwem ocenia przyczyny i skutki schizmy wschodniej wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym układa modlitwę w intencji zjednoczenia wszystkich chrześcijan wyraża szacunek względem braci prawosławnych krytycznie ocenia stosunki państwo – Kościół przed reformą gregoriańską charakteryzuje główne założenia reformy charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój ludzkiej wiedzy wskazuje, gdzie szuka kompetentnej pomocy w rozwiązywaniu wątpliwości w wierze</p>	<p>omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach podaje przykłady sytuacji, gdy w różnych środowiskach odważnie przyznaje się do Chrystusa i Kościoła uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy omawia wpływ św. Benedykta i benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej omawia znaczenie modlitwy i pracy w swej trosce o własny rozwój duchowy charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego wyjaśnia znaczenie reformy Grzegorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce uzasadnia swą gotowość respektowania obowiązków i praw Polaka katolika zawartych w Konstytucji RP omawia, w jaki sposób angażuje się w pogłębianie wiedzy i wiary</p>	<p>wskazuje, w jaki sposób włącza się w działania ekumeniczne Kościoła uzasadnia, dlaczego krytycznie odnosi się do wypowiedzi odrzucających chrześcijańskie wartości (oparte na dekalogu i Ewangelii) referuje swe uczestnictwo w kwestiach na cele</p>

	<p>średniowiecznej Europy</p> <p>definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta</p> <p>określa, na czym polega świętość Kościoła</p> <p>definiuje pojęcia: inkwizycja i herezja</p> <p>wymienia przyczyny reformacji i reformy katolickiej</p> <p>wymienia głównych reprezentantów epoki reformacji</p> <p>definiuje pojęcia: deizm, masoneria, racjonalizm, modernizm</p>	<p>wymienia zakonny żebractwo i ich założycieli</p> <p>wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa</p> <p>wymienia przyczyny powstania inkwizycji</p> <p>prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wobec inkwizycji</p> <p>wyraża postawę akceptacji i tolerancji wobec drugiego człowieka</p> <p>podaje datę Soboru Trydenckiego i wymienia główne postanowienia</p> <p>wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo</p> <p>wymienia autentyczne osiągnięcia epoki oświecenia</p> <p>wymienia zagrożenia wiary zawarte w filozofii oświecenia</p>	<p>uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa</p> <p>opisuje habit franciszkański</p> <p>uzasadnia, dlaczego chętnie dzieli się z ubogimi</p> <p>potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji</p> <p>charakteryzuje metody walki z heretykami stosowane przez inkwizycję</p> <p>uzasadnia swą postawę mężnego wyznawania wiary w Chrystusa oraz miłości względem drugiego człowieka</p> <p>charakteryzuje problemy Kościoła zachodniego i jego wewnętrzne próby odnowy</p> <p>wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele Zachodnim</p> <p>charakteryzuje ruch ekumeniczny</p> <p>wyraża postawę tolerancji religijnej i szacunku wobec przedstawicieli innych wyznań</p> <p>wyraża więź ze swoim Kościołem oraz docenia osiągnięcia i wartości Kościołów reformacji</p> <p>uzasadnia nielogiczność poglądów przeciwstawiających wiarę rozumowi</p> <p>opisuje przebieg prześladowań Kościoła w okresie rewolucji francuskiej</p> <p>uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się uzupełniają i nie może być między nimi sprzeczności</p> <p>uzasadnia swe przekonanie, że rozum potrzebuje wiary dla lepszego poznania rzeczywistości</p>	<p>ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego</p> <p>poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio millennio adveniente”</p> <p>uzasadnia, dlaczego przebacza i prosi o przebaczenie</p> <p>omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji</p> <p>omawia podobieństwa i różnice katolicyzmu, luteranizmu i kalwinizmu</p> <p>uzasadnia, dlaczego modli się o jedność chrześcijan</p> <p>charakteryzuje intelektualne postawy oświecenia</p> <p>wskazuje wartości i zagrożenia kryjące się w myśli oświeceniowej</p> <p>uzasadnia, dlaczego deizm i ideologia masońska nie da się pogodzić z nauką Kościoła katolickiego</p> <p>uzasadnia swą krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wiarą katolicką</p>	<p>charytatywne</p>
<p>VI. Mój rozwój</p>	<p>definiuje pojęcia: pokora, pycha</p> <p>wymienia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej</p> <p>określa, czym jest modlitwa,</p> <p>definiuje pojęcia: wychowanie, samowychowanie</p>	<p>podaje biblijne przykłady pokory i pychy</p> <p>podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie</p> <p>określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11)</p> <p>wskazuje zmiany zachodzące we własnym postrzeganiu Boga i ludzi</p>	<p>interpretuje teksty biblijne mówiące o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5,16; Rz 12,16)</p> <p>wyjaśnia znaczenie tych postaw w rozwoju relacji do samego siebie, Boga i ludzi</p> <p>interpretuje treść Modlitwy Pańskiej jako program drogi chrześcijanina</p> <p>uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy</p> <p>charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych świętych (bł. Teresa z Kalkuty, św. O. Pio, Marta Robin)</p> <p>uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić</p> <p>uzasadnia wartość codziennej modlitwy w pogłębianiu swej osobistej relacji z Bogiem</p>	<p>wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy</p> <p>formułuje własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej</p> <p>uzasadnia związek swej codziennej systematycznej modlitwy z postawą zaufania Bogu</p> <p>omawia trudności napotymane przy modlitwie i wskazuje sposoby ich pokonywania</p> <p>uzasadnia, co w procesie samowychowania prowadzi nas do</p>	<p>podaje przykłady sytuacji, gdy wyraża sprzeciw wobec lansowania relatywizmu moralnego</p>

	<p>podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie</p> <p>wymienia swoje zdolności oraz pozytywne cechy charakteru</p> <p>określa, czym są obiektywne normy moralne oraz na czym polega relatywizm moralny</p> <p>wymienia ważniejsze fakty z życia Salomona</p> <p>definiuje mądrość i wymienia jej przejawy</p> <p>wymienia swoje najważniejsze obowiązki</p> <p>wymienia swoje najważniejsze zainteresowania</p>	<p>podaje, za co najczęściej jest chwalony a za co krytykowany</p> <p>poddaje refleksji różnice, jakie dostrzega między własnym wyobrażeniem siebie a tym, jak postrzegają go inni</p> <p>definiuje pojęcie praw naturalne</p> <p>podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować</p> <p>wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką</p> <p>omawia przejawy mądrości Salomona</p> <p>podaje przykłady ludzi (uczniów, sportowców, naukowców...), którzy osiągnęli sukces dzięki wyłożonej pracy</p> <p>określa, kim chce zostać i co robić w dorosłym życiu</p>	<p>wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmierza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy</p> <p>zasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi</p> <p>charakteryzuje zasady wypowiedzania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat z godnością i spokojem</p> <p>przyjmuje opinie innych na swój temat</p> <p>zasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych</p> <p>potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem</p> <p>zasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów</p> <p>podaje przykłady dokonywanych przez siebie mądrych, zgodnych z wolą Bożą wyborów</p> <p>podaje przykłady właściwie podjętych przez siebie decyzji i ich owoce, za które dziękuje Bogu</p> <p>podaje przykłady prac, zajęć, które podejmuje z chęcią, oraz takich, do których czuje się przymuszany</p> <p>interpretuje przypowieść o talentach</p> <p>podaje przykłady wykorzystywania swoich umiejętności dla dobra własnego i innych</p> <p>charakteryzuje sposób realizacji własnej drogi życiowej, określając cele dalsze i bliższe</p> <p>opracowuje plan rozwoju ujawnionych zainteresowań i osiągnięcia życiowych celów</p>	<p>Chrystusa, a co nas od Niego oddala</p> <p>podaje przykłady konkretnych wymagań, jakie stawia sobie w aspekcie samowychowania</p> <p>zasadnia, że nastolatek powinien budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim</p> <p>zasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych</p> <p>wskazuje, w jaki sposób dąży do lepszego poznania siebie</p> <p>charakteryzuje zgubne skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych</p> <p>rozpoznaje i właściwie ocenia spotykane w mediach wypowiedzi promujące relatywizm moralny</p> <p>wskazuje przejawy swej odpowiedzialności za rozwój darów, które otrzymał od Boga</p> <p>zasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno jednostek wybitnych, jak i przeciętnych uzdolnień</p> <p>relacjonuje realizację swojego projektu</p> <p>wskazuje sytuacje, gdy prosi Boga o pomoc w realizacji życiowych planów</p>	<p>omawia, w jaki sposób poszukuje dojrzałych form spotykania się z Bogiem i innymi</p>
VII. Wydarzenia zbawcze	<p>podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa</p> <p>wskazuje tekst biblijny o</p>	<p>wskazuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa (Mt 27,27-44)</p> <p>wymienia osoby, które spotkały Chrystusa</p> <p>zmartwychwstałego</p>	<p>interpretuje tekst biblijny o drodze krzyżowej i śmierci Jezusa</p> <p>relacjonuje swój udział rekolekcjach wielkopostnych</p> <p>interpretuje tekst Sekwencji wielkanocnej</p> <p>wyjaśnia symbolikę Grobu Pańskiego</p> <p>zasadnia, dlaczego uczestniczy we Mszy Świętej w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego</p>	<p>na podstawie tekstu Gorzkich żali i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia</p> <p>opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w</p>	<p>relacjonuje swój udział w czuwaniu w wigilię uroczystości Zesłania</p>

(tematy 59-61)	zmartwychwstaniu Mk 16,1-14 określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji	wskazuje przyczyny odchodzenia od Chrystusa współczesnego człowieka podaje przykłady, jak może ewangelizować w swojej parafii	uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia podaje przykłady sytuacji, gdy ewangelizuje przez dawanie świadectwa w swoim środowisku	tajemnicy przemiany chleba w Ciału i wina w Krew uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego	Ducha Świętego
-------------------	--	---	---	---	----------------